

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 197/08-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. S., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. B., Z., vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru, odboru boja proti korupcii B. v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-119/BPK-S-2004 a postupom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VII Gv 346/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. S. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2008 doručená sťažnosť JUDr. M. S., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. B., Z., v ktorej namieta porušenie čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ktoré v odôvodnení sťažnosti konkretizovala ako právo podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. b) dohovoru, postupom Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru, odboru boja proti korupcii B. (ďalej len „úrad boja proti korupcii“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-119/BPK-S-2004 a postupom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) v konaní vedenom pod sp. zn. VII Gv 346/04.

Sťažovateľka je sudkyňou všeobecného súdu, ktorej bolo uznesením vyšetrovateľa úradu boja proti korupcii sp. zn. ČVS: PPZ-57/BPK-S-2005 z 27. júla 2007 vznesené obvinenie pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody a pre trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti. Dňa 14. septembra 2007 vyšetrovateľ úradu boja proti korupcii vykonal výsluch sťažovateľky napriek tomu, že sťažovateľka namietala, že dozorujúci prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry nerozhodol o jej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. V rámci výsluchu sťažovateľka vzniesla námietku zaujatosti vyšetrovateľa, ktorú odôvodnila dodatočne vzhľadom na to, že pred výsluchom nemala dostatok času na prípravu. Predvolanie na výsluch bolo doručené faxom len jej obhajcovi a až po namietaní tohto postupu jej bolo 10. septembra 2007 doručené písomné predvolanie. Sťažovateľka s odvolaním sa na právnu úpravu podľa zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 považuje za obvyklú lehotu na prípravu na výsluch päť dní. So súhlasom vyšetrovateľa sťažovateľka vyhotovila zvukový záznam výsluchu a jeho písomný prepis predložila v prílohe sťažnosti.

Námietku zaujatosti sťažovateľka odôvodnila písomným podaním 4. októbra 2007, v ktorom uviedla, že 10. augusta 2006, teda v čase, keď ešte nemala vedomosť o tom, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) požiadala ústavný súd o vydanie súhlasu na jej trestné stíhanie, podala podnet na Inšpekciu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na preskúmanie postupu vyšetrovateľa úradu boja proti korupcii, ktorý vykonáva vyšetrovanie vo veci vedenej proti nej. Podnet podala v súvislosti s obsahom správy, ktorú vyšetrovateľ zaslal vyšetrovateľke konajúcej v inej

trestnej veci (vedenej na základe trestného oznámenia sťažovateľky proti osobe, ktorá vystupuje v jej trestnej veci ako agent). V tejto správe vyšetrovateľ okrem iného uviedol, že *„kauza ohľadom trestného stíhania V. G. bola medializovaná po vznesení obvinenia (hovorcom PPZ) a zároveň po ukončení vyšetrovania (predpoklad ukončenia veci NPO dňa 5. 4. 2006) bude opäť médiám prostredníctvom hovorcovi Prezídia PZ poskytnutá podrobná informácia, kde bude poukázané aj na účasť JUDr. S. na skutku a úplatky boli použité na jej rodinný dom, čo bolo vykonaným vyšetrovaním preukázané“*.

S poukazom na obsah tejto správy má sťažovateľka pochybnosť o nezáujatosti vyšetrovateľa, čo je podľa jej názoru zákonným dôvodom v zmysle § 31 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) na jeho vylúčenie z vykonávania úkonov v trestnom konaní. Vyšetrovateľ však uznesením sp. zn. ČVS: PPZ-119/BPK-S-2004 z 5. októbra 2007 rozhodol, že sa nevyklučuje z vykonávania úkonov trestného konania vedeného proti sťažovateľke. Podnetom z 25. októbra 2007 adresovaným prokurátorovi úradu špeciálnej prokuratúry sťažovateľka namietala postup vyšetrovateľa a žiadala, aby o námietke zaujatosti rozhodol dozorujúci prokurátor, a to s poukazom na komentár k § 32 ods. 3 Trestného poriadku in Minárik Š. a kol., Trestný poriadok stručný komentár, 1. vyd., IURA EDITION, 2006, s. 144. Súčasne podala sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa z 5. októbra 2007. O sťažnosti rozhodol riaditeľ úradu boja proti korupcii uznesením sp. zn. ČVS: PPZ-510-1/BPK-S-OV-2007 z 31. októbra 2007 tak, že sťažnosť zamietol. Sťažovateľka považuje tento postup za protizákonný, a preto podala 27. novembra 2007 dozorujúcemu prokurátorovi úradu špeciálnej prokuratúry podnet na preskúmanie postupu riaditeľa úradu boja proti korupcii.

Prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry odpovedal na podnety sťažovateľky z 25. októbra 2007 a 27. novembra 2007 listom č. k. VII Gv 346/04-109 z 10. decembra 2007, v ktorom uviedol, že vyšetrovateľ, ako aj jeho nadriadený postupovali správne a nezistil dôvody svedčiace o zaujatosti vyšetrovateľa.

Sťažovateľka ďalej namieta, že vyšetrovateľ nevyhovel jej žiadosti, ktorú predniesla pri výsluchu 14. septembra 2007, aby jej bolo umožnené zúčastniť sa na výsluchoch

svedkov v zmysle § 213 ods. 1 Trestného poriadku. Aj tento postup je podľa názoru sťažovateľky dôkazom o zaujatosti vyšetrovateľa. Vyšetrovateľ tiež bez toho, aby vyčkal na vybavenie jej podnetov a žiadostí podaných dozorujúcemu prokurátorovi, vykonal 30. novembra 2007 jej výsluch. Pri ďalšom výsluchu konanom 16. januára 2008 sťažovateľka upovedomila vyšetrovateľa, že podala ústavnému súdu sťažnosť pre porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy a svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy rozhodnutím ústavného súdu č. k. PL. ÚS 103/07-45 z 27. júna 2007, ktorým ústavný súd udelil súhlas na jej trestné stíhanie. Podľa názoru sťažovateľky je možné vo vyšetrovaní pokračovať až po rozhodnutí o uvedenej sťažnosti, čo však vyšetrovateľ nerešpektuje a naďalej vo veci koná.

Namietané porušenie svojich práv odôvodnila sťažovateľka týmito skutočnosťami:

„- o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľkou voči konajúcemu vyšetrovateľovi..., rozhodoval nepríslušný orgán, ako aj o sťažnosti voči rozhodnutiu vyšetrovateľa o jeho nevyklúčení z vykonávania úkonov trestného konania vedeného voči sťažovateľke, rozhodoval taktiež nepríslušný orgán a to riaditeľ Odboru ÚBK, B...

- pplk. ... nebol vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania vedeného voči sťažovateľke, hoci sú preukázané dôvody pre jeho vylúčenie nakoľko:

- bolo voči nemu vedené trestné stíhanie na podnet sťažovateľky;*
- sám pripustil pochybnosti o jeho zaujatosti;*
- vykonáva úkony trestného konania v rozpore splatným právnymi predpismi;*
- znemožňuje účasť sťažovateľky pri úkonoch trestného konania, čím porušuje jej základné práva ako obvineného;*

- nedodržiava procesné postupy dané Trestným poriadkom;

- poškodil práva sťažovateľky sprístupnením informácií v inom trestnom konaní, kde zároveň porušil zásadu prezumpcie neviny sťažovateľky;

- sťažovateľke nebol pri vykonávaní úkonu trestného konania poskytnutý primeraný čas na prípravu pred výsluchom;

- bolo porušené právo sťažovateľky na účasť pri úkonoch trestného konania;

- dozorujúci prokurátor svojim postupom v prípade sťažovateľkou vznesenej námietky zaujatosti konajúceho vyšetrovateľa porušil právo sťažovateľky na spravodlivý

proces a právo na nestranného vyšetrovateľa a riadne neodôvodnil svoj názor, ktorý vyslovil len listom a nevydal písomné rozhodnutie vo veci;

- OČTK neprerušil trestné konanie vedené voči sťažovateľke do doby rozhodnutia o podanej ústavnej sťažnosti na Ústavný súd SR zo dňa 28.12.2007 a vykonáva jednotlivé úkony trestného konania;

- OČTK neprimerane rýchlo konajú v trestnom konaní vedenom voči sťažovateľke, tým, že nerešpektujú procesné úkony sťažovateľky, ktoré sú podstatné pre spravodlivý priebeh trestného konania vedeného voči sťažovateľke a konajú napriek tomu, že rozhodnutia o podaniach sťažovateľky majú zásadný význam pre pokračovanie v trestnom konaní, resp. pre dodržanie zákonnosti postupu v trestnom konaní vedenom voči sťažovateľke, čím sťažovateľke spôsobujú nielen nemajetkovú ujmu, ale aj skutočnú škodu v podobe trov právneho zastúpenia obhajcu, v cestovných nákladoch, v strate času a v poštovnom. Neprimeraná rýchlosť konania má nepriaznivé dôsledky na sťažovateľku, nakoľko pôsobí ako sudkyňa Krajského súdu v B., kde v dôsledku neprimerane rýchlych úkonov a úkonov vykonávaných v rozpore so zákonom, má sťažovateľka sťažované podmienky pre výkon funkcie sudcu predovšetkým pre nedostatok času, ktorý jej je odoberaný tým, že musí neustále robiť podania, ktorými sa domáha svojich zákonných práv, lebo jej práva sú postupom OČTK nezákonne odoberané. Takýto postup OČTK sťažovateľke spôsobuje enormný psychický tlak, nakoľko si v súvislosti s výkonom svojho povolania uvedomuje bezprávnosť tohto štátu a postupu OČTK a v neposlednom rade sa takýto postup OČTK odráža na únave a zdravotnom stave sťažovateľky, ktorá trpí nevyliciteľnou chorobou - ulceróznou colitídou (vredový zápal hrubého čreva), kde ošetrojúci lekár tvrdí, že v prípade psychických stresov môže byť toto ochorenie pre sťažovateľku smrteľné, a preto protiprávny postup OČTK zhoršuje zdravotný stav sťažovateľky

- nezákonným postupom OČTK nie sú naplnené základné princípy právneho štátu.“

Sťažovateľka preto žiada, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovuje, že základné právo sťažovateľky JUDr. M. S. na rozhodnutie na nezávislom a nestrannom súde upravené v čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky, právo na právny štát upravené v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím upravené v čl.46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé prejednanie vecí v primeranej lehote nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom upravené v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii B. v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-119/BPK-S-2004 a Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR, B. v konaní vedenom pod sp. zn VII Gv346/04 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii B. v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-119/BPK-S-2004 a Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR, B. v konaní vedenom pod sp. zn VII Gv346/04 pokračovať v porušovaní základného práva sťažovateľky JUDr. M. S. na rozhodnutie na nezávislom a nestrannom súde upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na právny štát upraveného v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej, práva na spravodlivé prejednanie vecí v primeranej lehote nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom upraveného v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie vyšetrovateľa... č. ČVS:PPZ-119/BPK-S-2004 zo dňa 5. 10. 2007 a uznesenie riaditeľa Odboru ÚBK, B. ... č. p. :PPZ-510-1/BPK-S-OV-2007 zo dňa 31. 10. 2007 zrušuje a prikazuje prokurátorovi Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR, B., aby o vznesenej námietke zaujatosti voči vyšetrovateľovi Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii B... v konaní vedenom pod sp. zn. . ČVS: PPZ-119/BPK-S-2004 rozhodol v súlade so z. č. 301/2005 Z. z.

Sťažovateľke JUDr. M. S. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 1.000.000,-Sk (slovom jedenmilión slovenských korún), ktoré sú jej Ministerstvo vnútra SR a Generálna prokuratúra SR povinné vyplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd Slovenskej republiky podľa § 52 ods. 2 z. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov prikazuje Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii B. v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-119/BPK-S-2004 a Úradu špeciálnej prokuratúry,

Generálnej prokuratúry SR, B. v konaní vedenom pod sp. zn VII Gv346/04 nevykonávať jednotlivé úkony trestného konania do právoplatného skončenia konania o tejto sťažnosti.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa prvej vety čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, považuje sa za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby.

Ústavný súd vo svojom rozhodovaní vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd nie je oprávnený prijať na ďalšie konanie sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby vo veci porušenia jej základných práv alebo slobôd, ak o ochrane týchto práv a slobôd rozhoduje iný súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. 1 ústavy má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody (II. ÚS 54/02).

Ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý

nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04).

V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05).

Sťažovateľka namieta porušenie svojich práv postupom orgánov činných v prípravnom konaní (vyšetrovateľa a prokurátora), teda vo fáze trestného stíhania do podania obžaloby.

Dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonáva prokurátor [§ 230 a nasl. Trestného poriadku a § 17 ods. 2 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“)], ktorý má pri výkone dozoru k dispozícii rozsiahle oprávnenia podľa § 230 ods. 2 písm. a) až f) Trestného poriadku, medzi nimi aj dávať záväzné pokyny na vyšetrovanie [§ 230 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], vrátiť vec policajtovi na doplnenie vyšetrovania s pokynmi a určovať lehotu na ich doplnenie [§ 230 ods. 2 písm. d) Trestného poriadku], zrušovať nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia policajta, ktoré môže nahrádzať vlastnými rozhodnutiami [§ 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku] a odňať vec policajtovi a prikázať ju inému, a to aj miestne nepríslušnému policajtovi, alebo urobiť opatrenie, aby vec bola prikázaná inému policajtovi alebo policajtom [§ 230 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku]. Obvinený sa v priebehu prípravného konania môže kedykoľvek, aj opakovane, domáhať postupom podľa § 210 Trestného poriadku preskúmania postupu policajta a odstránenia prierahov a iných nedostatkov vo vyšetrovaní.

Sťažovateľka v danom prípade podala žiadosti o preskúmanie postupu policajta z 25. a 27. októbra 2007, v ktorých namietala spôsob predvolania na výsluch konaný 14. septembra 2007, nevyhovenie jej žiadosti o povolenie účasti na výsluchoch svedkov a rozhodnutie o námietke zaujatosti. Prokurátor, ktorý vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní, na podklade tejto žiadosti preskúmal postup vyšetrovateľa a sťažovateľke oznámil, že zistil nedostatky pri jej predvolaní na výsluch, a vyšetrovateľa písomne upozornil, aby jej v budúcnosti doručoval predvolania do vlastných rúk v súlade s § 66 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. K ďalším namietaným porušeniam zákona uviedol, že Trestný poriadok neumožňuje účasť sťažovateľky na výsluchu spoluobvineného a svedka – agenta, a porušenie Trestného poriadku nezistil ani v súvislosti s rozhodovaním o námietke zaujatosti. Pretože bolo v právomoci príslušného prokurátora, aby preskúmal postup policajta v rozsahu námietok vznesených sťažovateľkou a prijal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, nie je v právomoci ústavného súdu zaoberať sa skúmaním zákonnosti postupu vyšetrovateľa.

Ďalším právnym prostriedkom, ktorým sa sťažovateľka môže v rámci prípravného konania domáhať preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutí vyšetrovateľa a prokurátora, je podnet podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre. Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre môže podávateľ podnetu žiadať o preskúmanie zákonnosti jeho vybavenia opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre).

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre je nadriadený prokurátor oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh.

Podľa názoru ústavného súdu je podnet podľa § 31 zákona o prokuratúre a opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre účinný prostriedok, ktorým

sťažovateľka môže žiadať o preskúmanie postupu dozorujúceho prokurátora a domáhať sa ochrany svojho základného práva nebyť stíhaná inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (m. m. IV. ÚS 330/04, IV. ÚS 53/05, I. ÚS 186/05).

Ústavný súd nie je orgánom, ktorý vykonáva dohľad nad zákonnosťou postupu orgánov činných v trestnom konaní pri vykonávaní procesných úkonov a vydávaní rozhodnutí, ktoré sa týkajú ich postupu v trestnom konaní v právoplatne neskončených veciach. Právomoc ústavného súdu v prípravnom konaní je daná len výnimočne vtedy, ak rozhodnutie orgánu verejnej moci, jeho opatrenie alebo iný zásah znamená porušenie základného práva alebo slobody, ktoré už nepodlieha prieskumu iným orgánom verejnej moci alebo ho nemožno odstrániť v inom konaní (napr. rozhodnutie o väzbe). V procese trestného konania môže obvinený účinne namietať nezákonný postup vyšetrovateľa a prokurátora a domáhať sa tým ochrany svojho základného práva vyplývajúceho z čl. 17 ods. 2 ústavy v trestnom stíhaní pred súdom, v ktorom sa uplatňujú v celom rozsahu záruky spravodlivého súdneho konania vyplývajúce z čl. 46 až čl. 50 ústavy a z čl. 6 dohovoru.

Zo základného práva sťažovateľky nebyť stíhaná inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, však vyplýva jej právo, aby o námietke zaujatosti, ktorú vzniesla proti osobe vyšetrovateľa, bolo rozhodnuté postupom v súlade s Trestným poriadkom, teda podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku, a o sťažnosti podľa § 32 ods. 5 Trestného poriadku. Pokiaľ nie je o námietke zaujatosti rozhodnuté v súlade so zákonom, nemožno urobiť záver, že osoba, ktorej zaujatosť bola namietnutá, nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania. Nemôže preto ani vykonávať úkony trestného konania s výnimkou nariadeného úkonu (§ 32 ods. 4 Trestného poriadku). Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu (§ 31 ods. 4 Trestného poriadku). O trestnom obvinení sťažovateľky v čase, keď namietala pred ústavným súdom porušenie svojich práv, rozhodnuté nebolo.

Sťažovateľka tvrdí, že orgány činné v trestnom konaní postupujú v jej trestnej veci v rozpore so zákonom. Závažné procesné chyby v prípravnom konaní, najmä porušenie

práva na obhajobu, sú dôvodom na odmietnutie obžaloby, a vrátenie veci prokurátorovi podľa § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku na predbežnom preskúmaní obžaloby, resp. podľa § 244 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku na predbežnom prejednaní obžaloby. Ak teda sťažovateľka tvrdí, že v jej trestnej veci sú úkony vykonávané nezákonným spôsobom, môže tento argument predniesť v rámci trestného konania, zvlášť pred príslušným všeobecným súdom v rámci svojej obhajoby. Bude vecou všeobecného súdu, aby posúdil takúto argumentáciu a vyvodil z nej závery. Sťažovateľka môže namietať porušenie svojich základných práv následne aj na hlavnom pojednávaní, prípadne iným zákonom dovoleným spôsobom, vrátane využitia riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov v trestnom konaní.

Ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľka má v trestnom konaní (vrátane konania predchádzajúceho podaniu obžaloby) k dispozícii právne prostriedky, ktorými môže v rámci uplatnenia svojho práva na obhajobu účinne namietať porušenie svojich základných práv nezákonným postupom vyšetrovateľa a prokurátora, ktoré neboli odstránené v priebehu prípravného konania.

Nevyužitie uvedených možností ochrany základných práv sťažovateľky nemožno nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy).

Z uvedených dôvodov ústavný súd na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd poukazuje na uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 191/08 z 3. júna 2008, ktorým rozhodol I. senát ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky z 28. decembra 2007, ktorú sťažovateľka uvádza v III. časti svojej sťažnosti, tak, že ju odmietol pre neprípustnosť. Išlo o sťažnosť, ktorou sťažovateľka namietala rozhodnutie ústavného súdu o udelení súhlasu na jej trestné stíhanie č. k. PL. ÚS 103/07-45 z 27. júna 2007 v súvislosti s tým, že na rozhodnutí sa podieľal aj sudca J. H.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2008